

Burgemeester en wethouders

Datum 6 juli 2023

Onderwerp

Erkenning en waardering geven aan veteranen in De Wolden

Wij willen

Erkenning en waardering geven aan veteranen in De Wolden

Wij besluiten

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de enquête 'Standaardrapportage_Veteranen De Wolden'
2. In te zetten op de drie pijlers van de Veteranenwet, te weten erkenning, waardering en de bijzondere zorgplicht met een jaarlijkse, lokale veteranendag
3. De raad in te lichten door middel van bijgevoegde raadsbrief

Want

- 1.1 *Uitkomsten enquête geven inzicht in de behoefte onder veteranen*

Enkele veteranen in onze gemeente hebben het initiatief genomen om in contact te komen met de gemeente halverwege 2023 naar aanleiding van het hijsen van de veteranenvlag in juni 2022 door de burgemeester. Vanuit deze werkgroep zijn er veel ideeën gekomen om veteranen in de gemeente meer in contact met elkaar te brengen, omdat verondersteld werd dat daar meer behoefte aan is. Besloten is om eerst een enquête op te stellen om de veteranen in De Wolden te bevragen over hun behoefte. Deze enquête is naar 99 veteranen verstuurd. 52 veteranen hebben de enquête ingevuld. Uit deze enquête blijkt dat:

 - Het wordt op prijs gesteld dat de gemeente dit initiatief heeft genomen (i.s.m. de werkgroep).
 - De correspondenten ervaren nog te weinig waardering en erkenning vanuit de gemeente. Het is voor correspondenten onbekend wat de gemeente doet voor veteranen.
 - Een deel van de veteranen heeft behoefte aan contact en vindt vooral lotgenotencontact belangrijk in hun eigen omgeving.
 - De gemeente zou meer kunnen doen door initiatieven mogelijk te maken waar men elkaar kan ontmoeten en haar waardering en erkenning uit te spreken richting veteranen.
- 2.1 *Een lokale veteranendag organiseren draagt bij aan meer erkenning en waardering*

Voor veteranen is sinds 2014 de Veteranenwet van kracht. Hiermee is bij wet geregeld dat veteranen voor hun militaire inzet, van zowel overheid als samenleving, erkenning en waardering verdienen. De Veteranenwet beperkt zich niet tot de rijksoverheid. Ook overheden als gemeenten en provincies hebben daarin een rol. Zo deelt de provincie sinds dit jaar een veteranenpenning uit aan de veteranen in de provincie als blijk van waardering.

Naar aanleiding van de enquête is gesproken met de werkgroep veteranen over de uitkomsten van de enquête en is geconcludeerd dat een lokale veteranendag zou passen bij de behoefte onder veteranen in De Wolden. Tijdens een nog te

organiseren middag wordt er een formeel en informeel moment georganiseerd voor veteranen en hun omgeving. Hierover worden veteranen in De Wolden geïnformeerd door middel van een uitnodigingsbrief.

2.2. *Er wordt uitvoering gegeven aan de bijzondere zorgplicht door één aanspreekpunt binnen de gemeente voor hulpvragen*

Tussen de uitvoering van de bijzondere zorgplicht voor veteranen en de reguliere taken van de gemeenten voor haar burgers bestaan raakvlakken, zoals op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en zorg. Het is daarom voor gemeenten van belang te weten wat de bijzondere zorgplicht voor veteranen inhoudt en hoe deze in de praktijk wordt vormgegeven. Informatie hierover draagt bij aan het geven van de juiste hulp aan veteranen met zorg-, hulp- en ondersteuningsvragen. Het organiseren van één aanspreekpunt voor veteranen, dat bekend is met de wet- en regelgeving rondom de Veteranenwet, betekent dat veteranen (en hun omgeving) sneller geholpen kunnen worden bij hulpvragen. In De Wolden is dit aanspreekpunt al gerealiseerd.

2.3 *Verdere behoefte onderzoeken zodat er uitvoering gegeven kan worden aan de drie pijlers van de Veteranenwet*

De Veteranenombudsman is eind 2022 uit eigen beweging een onderzoek gestart naar aan de taken en verantwoordelijkheden van gemeenten ten aanzien van de veteranen in hun gemeenten. De Veteranenombudsman geeft aan dat er op verschillende manieren bijgedragen kan worden aan de drie pijlers van de Veteranenwet te weten erkenning, waardering en de bijzondere zorgplicht.

Hierbij geeft hij de volgende suggesties:

- het onderhouden van herdenkingsmonumenten/oorlogsgraven het overhandigen van medailles en insignes
- het organiseren (jaarlijkse) herdenkingen
- het faciliteren van veteranenbijeenkomsten
- het subsidiëren van een veteranen-inloophuis in de gemeente
- schuldhulpverlening
- hulp bij woningnood
- het bieden van (nood)opvang voor veteranen die dringend tijdelijk een andere woonplek nodig hebben
- kennis van de sociale kaart op peil houden voor veteranen om hen (warm) te kunnen doorverwijzen

In 2022 heeft de burgemeester de veteranenvlag gehesen op de nationale veteranendag. In 2023 heeft dit ook weer plaatsgevonden. Dit is ook een goede uiting van erkenning en waardering voor veteranen. Ook kan de zichtbaarheid van veteranen verbeterd worden bij 4-mei herdenkingen. In overleg met de verschillende organisaties verantwoordelijk voor de 4-mei herdenking in de dorpen wordt besproken hoe we de veteranen een plek in de herdenking kunnen geven. Met de werkgroep van veteranen wordt verder onderzocht hoe er uitvoering gegeven kan worden aan de drie pijlers van de Veteranenwet. De voorstellen met kostenplaatje worden verwerkt in een uitvoeringsplan en voorgelegd aan het college. Dit document is levend en afhankelijk van hun voorstellen. Alle initiatieven/voorstellen liggen buiten de politieke sfeer.

3.1. We informeren de raad informeren om hen te informeren op welke manier wij uitvoering geven aan de Veteranenwet.

Maar

n.v.t.

Achtergrond

Militairen krijgen de status veteraan als zij op een militaire missie/uitzending zijn geweest. Dit betekent dat de groep veteranen bestaat uit veteranen die nog werkzaam

zijn binnen Defensie (veteranen in werkelijke dienst) en uit ex-militairen die Defensie hebben verlaten (veteranen post-actief). Nederland telt ruim 26.150 veteranen in werkelijke dienst en ruim 79.200 post-actieve veteranen.

Voor veteranen is daarnaast sinds 2014 de Veteranenwet van kracht. Hiermee is bij wet geregeld dat veteranen voor hun militaire inzet, van zowel overheid als samenleving, erkenning en waardering verdienen.

De financiële gevolgen zijn

Er zijn kosten verbonden aan de organisatie van een lokale veteranendag. De kosten worden geschat op € 4.000,-. Die kunnen vooralsnog ten laste komen van het representatiebudget.

Alternatieven

n.v.t.

Bijlagen

1. Standaardrapportage_Veteranen De Wolden
2. Raadsbrief